

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08/ 202 - 105	
DATO 26 MAI 2008	
AN	EKSP.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Olje- og energidepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 Oslo

Oslo, 23.05.2008

Deres ref 08/00202-50

WWF Norge – Høringsvar til foreslåtte utlysninger 20. konsesjonsrunde

- *Det er helt uakseptabelt at Olje- og energidepartementet foreslår en så stor andel blokker i farvann der det lenge har vært unison enighet blant de miljøfaglige instanser om at petroleumsvirksomhet ikke er tilrådelig.*
- *Det må ikke lyses ut blokker i Norskehavet før forvaltningsplanen for Norskehavet er ferdigstilt.*
- *Blokker med risiko for påvirkning på sårbare og truede arter må ikke lyses ut, dette gjelder blant annet Mørebankene, Tromsøflaket, Sørlandskysten og områder som ligger tett opp til Vestfjorden, Røstbanken og Lofoten/Vesterålen.*
- *Blokker med fare for påvirkning på iskanten i Barentshavet må ikke lyses ut.*
- *Norske klimaforpliktelser krever at oljeproduksjonen på norsk sokkel begrenses, og WWF mener at konsesjonsrunden bør vente til etter at en ny internasjonal klimaavtale er fremforhandlet.*
- *TFO-ordningen må avvikles.*

WWF-Norge viser til høringsbrev vedrørende foreslåtte utlysninger i 20. konsesjonsrunde og sender med dette våre kommentarer.

Vennlig hilsen
WWF-Norge

Rasmus Hansson
Generalsekretær

Asle Rønning
Rådgiver

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Om høringsuttalelsen

WWF-Norge legger i denne høringsuttalelsen særlig vekt på to overordede hensyn; hensynet til integrering av petroleumsforvaltningen i helhetlig økosystembasert forvaltning av havområder under norsk jurisdiksjon og hensynet til oppfølging av Norges klimaforpliktelser.

Helhetlig forvaltning av havområdene

Stortinget ga sin tilslutning til prinsippet om økosystembasert og helhetlig forvaltning av havområder under behandlingen av stortingsmelding nr. 12 2001-2002. Denne tilnærmingen er konkretisert gjennom stortingsmelding nr. 8 2005-2006 om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten. Regjeringen har også startet en omfattende prosess for å få på plass en forvaltningsplan for Norskehavet, og har varslet en stortingsmelding våren 2009.

Arbeidet med forvaltningsplanene er viktig både nasjonalt og internasjonalt. WWF registrerer stor interesse for dette arbeidet i internasjonale fora der vi er til stede. Samtidig er det viktig å påpeke at arbeidet med forvaltningsplanene er i en sped begynnelse, og at alle deler av forvaltningen må forventes å forholde seg til de overordnede målsetningene skal resultatet bli tilfredsstillende.

WWF frykter at det foreliggende forslaget om utlysning av blokker til 20. konsesjonsrunde vil undergrave arbeidet med forvaltningsplan Norskehavet dersom utlysningen blir gjennomført slik foreslått. Omfattende utlysning av blokker i området vil legge tunge føringer på forvaltningsplanen. WWF krever derfor at det ikke tildeles blokker i området for forvaltningsplan Norskehavet før etter at forvaltningsplanen er klar. En tildeling av blokker før forvaltningsplanen er klar vil svekke prosessen og troverdigheten til regjeringens politikk. Det vil også øke konfliktnivået rundt norsk petroleumspolitikken unødvendig.

Vi viser i denne sammenheng til uttalelser fra Statens forurensningstilsyn (SFT) og Direktoratet for naturforvaltning som begge går i mot tildeling av blokker i Norskehavet før forvaltningsplanen foreligger. Tilsvarende anbefaling foreligger fra Fiskeridirektoratet. Også Havforskningsinstituttet stiller spørsmålsteget ved om det er hensiktsmessig å åpne foreslåtte områder før forvaltningsplan Norskehavet er ferdigstilt.

WWF vil også peke på forholdet til forvaltningsplan Lofoten-Barentshavet. I stortingsmelding nr. 8 2005-2006 legges det vekt på identifisering av mangler i kunnskapsgrunnlaget, kontinuerlig overvåkning av miljøindikatorer, risikovurderinger og behov for ny forskning. Vi forventer at helhetlige vurderinger basert på oppfølging av forvaltningsplanen blir lagt til grunn i behandlingen av 20. konsesjonsrunde. Vi viser her til rapportene fra overvåkingsgruppen, der det påpekes at flere av miljøindikatorene viser en ikke tilfredsstillende utvikling.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

I Nordsjøen er det på norsk sokkel kun få arealer igjen som ikke er tildelt til petroleumsvirksomhet. Vi vil i denne sammenhengen vise til planlagt forvaltningsplan for Nordsjøen, og mener at en eventuell ytterligere økning av petroleumsindustriens arealbruk i Nordsjøen må sees i lys av denne prosessen.

Norges klimaforpliktelser

Stortinget har gjennom klimaforliket uttrykt mål om at Norge innen 2020 skal redusere sine klimautslipp med 30 prosent i forhold til 1990-nivået, og at to tredjedeler av reduksjonene skal tas hjemme. Prognosene tyder på at utslippene vil fortsette å øke. I Kyotoprotokollens forpliktelsesperiode er det særlig den sterke veksten i utslippene fra petroleumssektoren som undergraver Norges mulighet til å fylle internasjonale forpliktelser.

Omfanget av utlyst areal i 20. konsesjonsrunde må ta hensyn til norske forpliktelser i forhold til klimautslipp. Vi viser her til SFTs høringsuttalelse, der det påpekes at tildeling av nye områder samtidig med mer energikrevende produksjon på eksisterende felt vil kunne medføre problemer i forhold til nasjonale og internasjonale klimaforpliktelser.

En fortsatt økning av norske utslipp undergraver Norges rolle som positiv pådriver i de internasjonale forhandlingene om ny global klimaavtale. WWF er derfor svært bekymret over en utvikling der man synes å ignorere både nasjonale og internasjonale forpliktelser. Verden trenger minst av alt forskjell i ord og handling fra rike land med høye utslipp per innbygger. Både økende oljepris og klimaendringer vil ramme de fattigste. Svaret på utfordringene er ikke å bruke en enda større andel av våre finansielle, materielle og intellektuelle ressurser på oljeutvinning. I stedet bør investeringer vris mot verdens faktiske behov, behov som også vil danne markedsgrunnlaget for framtidig norsk næringsvirksomhet. WWF ønsker en gradvis utfasing av investeringer i ny oljeaktivitet, og at investeringer flyttes til fornybar energi og energieffektivisering.

Gitt de lange tidshorizontene som preger investeringer i petroleumssektoren, vil nye tildelinger i 20. konsesjonsrunde gi utslipp langt inn i virkeperioden for en ny, internasjonal klimaavtale. En ny, internasjonal klimaavtale vil foreligge etter FNs klimatoppmøte i København (UNFCCC COP15, 30. november – 11. desember 2009). Her vil sentrale rammebetingelser for norsk petroleumsvirksomhet legges og det er derfor naturlig å vente med å utlyse mer areal til disse er besluttet. Som en oppfølging av COP 15 bør Norge redefinere sin petroleumpolitikk og legge våre nasjonale klimautslipp og vårt bidrag til globale klimautslipp til grunn for utvinningsvolum og -tempo gjennom en egen stortingsmelding i 2010. Først deretter bør en revidert 20. konsesjonsrunde gjennomføres i tråd med denne. En vilje til å utsette 20. konsesjonsrunde til etter COP 15 vil også være et viktig og konsistent signal fra Norge som oljeprodusent til andre oljeproduserende land og til land som er avhengig av teknologiutvikling og overføring av alternative energiteknologier.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

WWF vil også påpeke at Norge har et moralsk ansvar i forhold til klimautslipp som følge av konsum av norske petroleumsprodukter, og at også dette hensynet trekker i retning av begrensning i tilføring av nytt areal til petroleumsindustrien. WWF ser norsk eksport av gass til erstatning for mer forurensende energiformer i andre land som et alternativ i en overgangsfase til renere energiformer. Hensynet til økt utnyttelse av norske gassressurser på bekostning av investeringer i oljeproduksjon bør vurderes vektlagt i videre norsk petroleumsforvaltning.

Nærmere om de enkelte områdene/blokker

Nordsjøen

WWF viser til entydige uttalelser fra Havforskningsinstituttet, SFT og Direktoratet for naturforvaltning og går i mot den foreslåtte tildelingen av blokker (12/1,4 og 36/1,4 ,7). Vi viser her til at blokkene er viktig for tobis i hele livssyklusen, samt gytefelt for makrell (kvadrant 12) og viktig for sjøfugl (kvadrant 36). Begge områdene er kystnære. Tobis er en nøkkelart i Nordsjøen, og ansett som sårbar i forhold til oljeforurensning. Bestanden er på et lavt nivå. Kartlegging gjennomført av Havforskningsinstituttet i 2008 viser ifølge pressemeldning urovekkende lave tettheter av tobis i norsk økonomisk sone. Blokkene i kvadrant 36 er knyttet til buffersonen for Runde som den største sjøfuglkolonien i Sør-Norge. Her har arter som lomvi, lunde, havhest og krykkje vist en negativ bestandsutvikling gjennom flere år.

WWF viser også til forholdet til planlagt forvaltningsplan Nordsjøen og ber om at ytterligere utlysninger i Nordsjøen sees i sammenheng med denne prosessen.

Norskehavet

Vi har allerede vist til planprosessen fram mot forvaltningsplan Norskehavet, og flere av faginstansenes uttalelser om dette. For hele Norskehavet gjelder at vi har vanskelig for å se at det omfattende ressursmangfoldet i dette området kan behandles på en tilfredsstillende måte i en ordinær konsesjonsrunde. WWF peker igjen på behovet av en helhetlig forvaltningsplan før blokker tildeles.

Norskehavet har store naturverdier som er sårbare for påvirkning fra petroleumssektoren. Fiskeriressursene er særlig knyttet til norsk vårgytende sild som en av verdens største og kommersielt viktigste fiskebestander. Forvaltningen av bestanden deles mellom Norge, EU, Færøyene, Island og Russland. Norge har dermed gjennom forvaltningen av sin økonomiske sone også påtatt seg et internasjonalt ansvar for arten. Andre ressurser av stor betydning omfatter sei, kolmule, blåkveite og de to uerartene. Norskehavet rommer geologiske formasjoner, bunnfauna og bunnflora som bare delvis er kartlagt. Området er viktig som hekkeområde og næringsområde for store bestander av sjøfugl.

Når det gjelder de enkelte deler av Norskehavet, viser vi til høringsuttalelse fra Direktoratet fra naturforvaltning om å unngå utlysning i blokker som har høyt konfliktpotensial mot områdene mot

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Røstbanken, Vestfjorden og Lofoten og Vesterålen (6609/3, 6610/1, 2, 3, 6611/1 og 6707/8,9,11). Også SFT påpeker at hendelser i disse blokkene kan påvirke Nordland VI, og at det samme også gjelder andre områder (6607/6, 8, 6608/6,9 og 6609/4). WWF viser til debatten som nå er i gang om framtidig letevirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen, på bakgrunn av at disse områdene er definert som særskilt sårbare og verdifulle områder og unntatt petroleumsvirksomhet inntil 2010. WWF mener det vil møte lite forståelse å utlyse blokker i nær tilknytning til disse områdene og slutter seg til frarådning av å utlyse disse blokkene.

Foruten områdene som er tilstøtende til Lofoten og Vestfjorden ser WWF kystnære blokker i kvadrantene 6203, 6204, 6205, 6305, 6306 og 6509 som kritiske. Vi viser her spesielt til Mørebankene (blokkene 6204/6, 7, 8, 9, 10, 6205/3, 6305/12 og 6306/8,10) som sentralt gyteområde for norsk vårgytende sild, og dessuten gyteområde for sei og viktig næringsområde for sjøfugl. Deler av området har også viktige forekomster av korallrev. Sklinnabanken har viktige naturverdier, noe som tilsier at det ikke bør drives oljevirksomhet på blokk 6509/6. Tilstøtende områder rommer ynglefelt for vanlig uer, en art som er rødlistet som sårbar (blokk 6509/4, 5, 6, 12).

De nevnte områdene (Mørebankene, Sklinnabanken, Vestfjorden) er allerede identifisert som særlig verdifulle områder i forvaltningsplanprosessen for Norskehavet, noe som ytterligere understreker viktigheten av at det her ikke foretas utlysning før de faglige vurderingene er sluttført og politiske vedtak er gjort av Stortinget. WWF vil videre påpeke at forslaget til utlysning av blokker i stor grad også berører Eggakanten, også det et område som i planprosessen er identifisert som særlig verdifullt. Eggakanten har stort biologisk mangfold og er viktig for rødlistede fiskearter som vanlig uer og snabelue, samt blåkveite.

Barentshavet

Utlysning av blokker i Barentshavet må ta hensyn til ny kunnskap om økosystemet og risikoer i forbindelse med oppfølging av forvaltningsplan Barentshavet. Vi viser til spesielt til den utsatte situasjonen for flere sjøfuglbestander, som lomvi og viktige populasjoner av lunde, samt kunnskap om den sentrale betydningen planktonproduksjon i den sørvestlige delen av Barentshavet har for hele det regionale økosystemet. Lomvi er rødlistet som kritisk truet, mens lunde er listet som sårbar. Begge artene er spesielt sårbare i forhold til akutt oljeforurensning. Hele den sørvestlige delen av Barentshavet er viktige næringsområder for sjøfuglkoloniene i Troms og Vest-Finnmark. Kystnære områder i Vest-Finnmark er dessuten jevnlig gyteområde for lodde. Lodde er en nøkkelbestand med positiv utvikling i gytebestand, men likevel på et historisk lavt nivå. Lodde er avhengig av spesifikke bunnsstrat for vellykket gyting og opptrer konsentrert i perioder av året. Vi viser også til et mulig nytt mønster de siste år der bestanden av nordøstarktisk torsk i økende grad bruker gyteområder i Vest-Finnmark. WWF fraråder tildeling av blokker i hele det sørvestlige Barentshavet.

Tromsøflaket er i forvaltningsplanen for Barentshavet identifisert som særlig verdifullt og sårbart område. WWF viser til at Direktoratet for naturforvaltning peker på at aktiviteten på Tromsøflaket

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

allerede er stor, og at faginstansen fraråder ytterligere tildeling før evalueringen av forvaltningsplanen er gjennomført. WWF støtter dette, og viser også til uttalelse fra faginstanser som fraråder åpning av blokkene 7121/11 og 7121/12. Ut fra publiserte kart synes det imidlertid som om disse blokkene allerede er utlyst gjennom TFO 2008. Dette er ikke akseptabelt, og om en slik utlysning allerede er foretatt, må den trekkes tilbake.

For områder med særskilte begrensinger generelt, støtter WWF anbefalingen fra Direktoratet for naturforvaltning om også å vurdere antallet samtidige operasjoner ut i fra miljørisiko. Antallet operasjoner i et område har betydning både for den samlede belastningen på området og kapasiteten på oljevernberedskapen i et gitt område.

Med eksisterende oljevernberedskap er det spesielt krevende å drive innsamling av olje i havis. Det er blant annet slått fast i en rapport nylig avgitt på oppdrag fra Arktisk råd (AMAP Arctic Oil and Gas 2007) at eksisterende teknologi ikke er tilfredsstillende. Vi ber derfor regjeringen legge stor vekt på råd fra Norsk polarinstitutt om ikke å lyse ut blokker som kan påvirke iskanten i Barentshavet (7324/7,8).

WWF viser til at både SFT og Direktoratet for naturforvaltning viser til manglende kartlegging av bunnforhold, fauna og flora i store deler av Barentshavet, og forventer at en slik kartlegging kommer på plass før ytterligere utvidelse av petroleumsvirksomheten.

TFO

Vi viser til vårt tidligere brev av 31. januar i år i forbindelse med utvidelse av TFO-områdene og statsrådets svar på dette av 17. april. I vårt brev tok vi til orde for avvikling av TFO-ordningen, blant annet på bakgrunn av at forvaltningsplanene gjør ordningen unødvendig. Vi ser fram til den varslede gjennomgangen av ordningen, og bidrar gjerne med innspill til denne. Vi fastholder at ordningen har utspilt sin rolle. Det gjelder ikke minst i Barentshavet. Vi viser her til Polarinstituttets påpekning av at TFO i Barentshavet er økt med 40 prosent i areal siden 2005 og at to tredjedeler av TFO-området er innenfor områder definert som særlig verdifulle. Vi viser også til utvidelsen av TFO 2008 nevnt ovenfor.

Om høringsrunden

WWF ser positivt på økt åpenhet omkring tildelinger av leterettigheter på norsk sokkel. Åpenhet omkring høringsuttalelser til faginstanser er sentralt i så måte. WWF ser også positivt på muligheten for miljøinteresserte og andre til nå å gi uttalelse til en konsesjonsrunde. Vi forstår at denne prosessen ikke har funnet sin endelige form siden dette er første gang en slik prosess gjennomføres. Samtidig vil vi peke på svakheter ved formen høringsrunden har fått. Olje- og energidepartementet synes helt å ha unnlatt å legge kjent miljøfaglig kunnskap til grunn for det utsendte forslaget, noe som svekker verdien av høringsrunden. En annen svakhet ved høringsrunden er mangelen på nærmere beskrivelse av forslaget og vurderingene som ligger til grunn.